

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

H. Hoogerwerf (PvdD), L. van Damme (D66)
(d.d. 8 maart 2024)

Nummer
4059

Onderwerp
Verkenning naar een integrale landelijke groennorm

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Groene steden zijn noodzakelijk voor een leefbare toekomst voor mensen en dieren. De huidige normen voor groen schieten tekort en bieden geen antwoord op de drie grote uitdagingen van deze tijd: klimaat, biodiversiteit en gezondheid. Ook is er onvoldoende aandacht voor de kwaliteit van het groen. Dat blijkt uit onderzoek¹ in opdracht van Natuur & Milieu, Vogelbescherming Nederland, ANWB en Staatsbosbeheer naar de tien groennormen die op dit moment gebruikt worden door de steden in Nederland.

Het rapport 'Een praktische verkenning naar een Nederlandse groennorm' werd op 9 februari overhandigd aan demissionair ministers Hugo de Jonge (BZK) en Christianne van der Wal (Natuur en Stikstof). Natuur & Milieu, Vogelbescherming Nederland, ANWB en Staatsbosbeheer pleiten voor één integrale landelijke groennorm die niet alleen uit moet gaan van de hoeveelheid groen, maar ook van de positieve effecten op de leefomgeving en de biodiversiteit. In de huidige normen ligt de nadruk vaak op de hoeveelheid groen (75 vierkante meter per woning), terwijl de kwaliteit ervan voor biodiversiteit, klimaatadaptatie, gezondheid en recreatie vaak onderbelicht blijft, zo staat in het rapport². Naar aanleiding van de publicatie van dit rapport legt de Partij voor de Dieren de volgende vragen aan u voor.

1. *Is het college bekend met het rapport 'Een praktische verkenning naar een Nederlandse groennorm'?*

Antwoord

Het college heeft kennisgenomen van het rapport 'een praktische verkenning naar een Nederlandse groennorm'.

2. *Hoe duidt het college de conclusies en aanbevelingen uit het rapport?*

Antwoord

Het college herkent de conclusies en aanbevelingen. Op dit moment is er geen nationaal bruikbare groennorm die voldoende integraal is, kwaliteit in ogenschouw neemt en voldoende ruimte voor maatwerk laat.

---

¹ <https://www.vogelbescherming.nl/docs/820592a8-356f-4ab6-8a2d-9ee8bb57df4d.pdf>

² <https://www.omgevingsweb.nl/nieuws/onderzoek-groennormen-steden-schieten-tekort-miljarden-extra-nodig/>

3. *Gaat GS actie op de conclusies en aanbevelingen uit het rapport ondernemen en zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Op dit moment werkt het rijk aan een handreiking Groen in en om de Stad, zoals aangegeven in de [Kamerbrief](#) over een landelijke maatlat voor een groene, klimaatadaptieve gebouwde omgeving. We zijn in afwachting van de resultaten. Daarnaast denken we mee via een ambtelijke en bestuurlijke klankbordgroep en nemen in onze reactie de resultaten uit de verkenning mee. In een dichtbebouwde provincie als Zuid-Holland is kwaliteit van het groen van groot belang.

4. *Deelt het college het standpunt dat invoering van één integrale landelijke groennorm bijdraagt aan de kwaliteit van het groen? Zo ja, hoe en zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Een algemene kwantitatieve norm wil zeggen dat er een bepaalde hoeveelheid (publiek) groen per aanwezige woning moet zijn. Dat zet een rem op verdere verdichting en bijvoorbeeld op optoppen en zegt niets over de kwaliteit van dat groen. Dit terwijl juist de kwaliteit van groen belangrijk is. We verwachten van het Rijk een flexibele, kwalitatieve groennorm die rekening houdt met de grote verschillen tussen gebieden. Een norm die het juiste evenwicht moet zien te vinden tussen het mobiliseren van de samenwerking met, en de investeringscapaciteit van, private en publieke partijen ten behoeve van een gezonde, biodiverse en klimaatadaptieve verstedelijking. Hierbij moet voorkomen worden dat de betaalbaarheid van woningen nog verder onder druk komt te staan.

5. *Is het college bereid om met het Rijk in gesprek te gaan over de invoering van één integrale landelijke groennorm? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Het Rijk discussieert al enige tijd over een groennorm. In de basis vinden we het van belang dat er richtlijnen zijn en de vrijblijvendheid van bijvoorbeeld de maatlat klimaatadaptief bouwen eraf moet. En we vinden het van belang dat er voldoende ruimte is voor maatwerk in de verschillende gemeenten. We begrijpen dat dit een complex vraagstuk is met een precair evenwicht. Hierover zijn we in gesprek met het Rijk.

6. *Vergroening van bebouwd gebied is vooral een zaak voor gemeenten. Is het college bereid om hierover in gesprek te gaan met de gemeenten in Zuid-Holland?*

Antwoord

Ja, het college is hierover al in gesprek met gemeenten. We zien in de praktijk al veel goede voorbeelden. Zo gaat Alphen a/d Rijn dit jaar een winkelstraat (verticaal) vergroenen, waarbij het groen in droge perioden wordt gevoed met regenwater uit de ondergrondse waterbergingen. Leiden is bezig met de ontwikkeling van een tweede groene ring die recreatie, natuur, sport en ander groen met elkaar verbindt. En Leidschendam-Voorburg heeft een groenactieplan opgesteld met daarin concrete groenopgaven die ze de komende tijd gaan uitvoeren.

7. *Een integrale landelijke groennorm kan meerwaarde geven aan 'Agendapunt 2: actief soortenbeleid – basiskwaliteit natuur en iconsoorten' uit de Contouragenda Natuurinclusief Zuid-Holland (februari 2023) voor de ontwikkeling van de kwaliteit van het leefgebied van soorten. Deelt het college dit standpunt en zo ja, hoe kan volgens het college worden ingezet om de provinciale beleidsdoelen ten aanzien van basiskwaliteit natuur te realiseren?*

Antwoord

Een integrale groennorm zal antwoord moeten geven op meerdere doelen, zoals gezondheid, biodiversiteit en klimaatadaptatie. In de provinciale omgevingsverordening is al toekomstbestendig bouwen opgenomen, waaronder natuurinclusief en klimaatadaptief. Een landelijke groennorm kan helpen bij de ontwikkeling van basiskwaliteit natuur in de stad. Bij de opname van het soortenbeleid in het provinciale omgevingsbeleid is in de omgevingsverordening een artikel opgenomen dat aangeeft dat bij stedelijke ontwikkelingen de biodiversiteit betrokken moet worden. De provincie heeft een [handreiking 'Versterken biodiversiteit bij stedelijke ontwikkelingen'](#) opgesteld om dit nader te duiden. Een groennorm kan helpen hier verder richting aan te geven. De praktische invulling en toepassing van het begrip basiskwaliteit natuur zal de komende jaren verder worden ontwikkeld. Recent is een kennisdocument uitgebracht. Het ministerie van LNV is vanuit de programmatische aanpak basiskwaliteit natuur bezig met een vervolg hierop. De provincie is actief betrokken om deze ontwikkelingen te benutten om de provinciale doelen te realiseren. Gedeputeerde Staten deelt de gedachte dat het goed is na te denken over groen binnen de bebouwde kom, maar één groennorm doet geen recht aan de verschillen die ook bij de agenda natuurinclusief aan de orde zijn.

8. *Ziet het college mogelijkheid om initiatieven voor een integrale landelijke groennorm door inzet van het instrument subsidie of anderszins financiële ondersteuning te stimuleren? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

- De uitwerking van een integrale landelijke groennorm ligt in eerste instantie bij het rijk. Wij leveren een bijdrage via voorbeeldprojecten, kennisuitwisseling en financiële onderzoeken. Dit doen we bijvoorbeeld via de Groene Cirkel Groene Gezonde stad. De Groene Cirkel Groene gezonde stad is een kennis- en inspiratie netwerk waarin we samen met verschillende partners werken aan het vergroenen van steden en dorpen. De provincie Zuid-Holland heeft de rol van facilitator van het netwerk. Meer informatie: [Home - Groene Gezonde Stad](#)
- Daarnaast verlenen we diverse subsidies aan initiatieven die een bijdrage leveren aan het behalen van een groennorm. Een voorbeeld van een bestaande subsidie is die van de groene schoolpleinen: Vorig jaar zijn 21 scholen met behulp van de provincie gestart met het vergroenen van hun schoolplein. Deze subsidie heeft als doel het vergroenen van schoolpleinen en zo kinderen in verbinding te brengen met de natuur. Meer natuur op schoolpleinen vergroot daarnaast de biodiversiteit en draagt bij aan klimaatuitdagingen, zoals wateroverlast van hevige plensbuien en hitte in de zomer.
- Andere mogelijkheden voor subsidies zijn als een project bijdraagt aan bosuitbreiding (groter dan één hectare), uitbreiding van leefgebied van iconsoorten in Zuid-Holland, of bijdraagt aan een kwaliteitsverbetering voor recreatiemogelijkheden (kwaliteitsimpuls recreatie).
- Deze middelen zijn ontoereikend voor zodanige verbetering en uitbreiding van de groenblauwe structuren dat aan een eventuele groennorm kan worden voldaan.
- Omdat het bij groen in en om de stad gaat om een brede maatschappelijke opgave gaat die niet alleen aan nieuwbouw hangt, maar een algemeen publiek belang betreft, kan een beperkt deel van de benodigde investering mogelijk gevonden worden door koppeling aan andere opgaven. Denk hierbij aan de groenblauwe dooradering en bosuitbreiding die in het kader van het ZH-PLG gerealiseerd zal worden. De middelen die voor deze opgaven beschikbaar komen zullen echter aan strenge voorwaarden zijn gebonden. Waarschijnlijk kunnen ze alleen voor vergroening van stad-land verbindingen ingezet worden en niet midden in de stad.

Den Haag, 2 april 2024

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA drs. J. Smit